

Handlingsplan mot kränkande behandling

Handlingsplan mot kränkande behandling Garda skola Garda/Stånga skolområde

– för att motverka diskriminering och kränkande behandling

Planen omfattar alla elever på Garda skola från förskoleklass till år 6.

Likabehandlingsplanen har som ändamål att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling/mobbning och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Handlingsplan mot kränkande behandling

Innehåll

1. Rektors arbete med likabehandlingsplan.....	3
Vision.....	3
2. Kartläggning och nulägesanalys.....	3
3. Utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen.....	3
4. Förankring/kommunikation	3
5. Ansvarsfördelning.....	3
Rektors ansvar.....	3
Personalens ansvar:	4
Elevernas rättigheter:	4
Elevernas skyldigheter:	4
6. Främjande arbete	4
Individnivå.....	4
Klassnivå	4
Skolnivå.....	4
Exempel på främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna	5
7. Mål för läsåret.....	6
8. Förebyggande arbete.....	6
9. Handlingsplan när elever kränks.....	6
10. Skyldighet att rapportera	7
11. Anmäla kränkningar	7
12. Skolverkets definition av vad kränkande behandling är:	8
Diskriminering:.....	8
Direkt diskriminering:	8
Indirekt diskriminering:	8
Trakasserier:.....	8
Annan kränkande behandling:	8
Mobbning:	8
Etnisk tillhörighet:	8
Funktionshinder:	8
Könsdiskriminering:	8
Religion och annan trosuppfattning:	8
Sexuell läggning:.....	8
Bilaga 1.....	9
Hit kan du vända dig	9
Elever och föräldrar kan vända sig till lärare, rektor eller skolhälsovård med sina frågor och tankar:	9
Hit kan man också vända sig:.....	9
Bilaga 2.....	10
Dokumentation utifrån Likabehandlingsplan.....	10

1. Rektors arbete med likabehandlingsplan.

Rektors ansvar är att se till att all personal och elever har en demokratisk människosyn med respekt för olikheter, en trygg och säker lärande miljö. Skolan ska forma medborgare som tar egna beslut, värdera och kunna tänka kritiskt inför olika beslut. Skolans uppdrag är att se till att alla kan vara rustade att klara framtida förändringar och lägga grunden för ett livslångt lärande.

Rektorsrollen är att tillsammans med personalen, elever och föräldrar kunna förena lärandet med en trygg och säker miljö för alla. Rektors sociala ledarskap handlar om ansvar för den fysiska och psykosociala arbetsmiljö, personalvård, trivselfrågor, elevernas trygghet och säkerhet. I rektorns arbetsmiljöansvar som skolledare är han skyldig att följa skollagens föreskrifter i 6 kap. om arbetet med värdegrund och likabehandlingsplan.

Vision

Gärda skolans personal och elever tar avstånd från alla tendenser till kränkningar, diskriminering och trakasserier. Vi arbetar för alla människors lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder. Trygghet, kunskap, livsglädje och respekt skall genomsyra hela vår verksamhet. Det demokratiska uppdraget skall utgöra grunden för skolans arbetsformer där elever, personal och föräldrar har

2. Kartläggning och nulägesanalys

Eleverna får tillsammans diskutera och kartlägga ”de områden” där de tycker tryggheten behöver förbättras. Vi ringar in var, när och hur elever känner att de själva eller annan elev är utsatt för kränkande behandling eller trakasserier. Elev- och skolråd är delaktiga i processen. Eleverna framför sina synpunkter till personal och det bestäms vad personal respektive elever kan göra för att förbättra situationen.

Elevrådet utformar en trivselenkät som ligger till grund för det fortsatta likabehandlingsarbetet. I årets kartläggning framkom att många elever har ett ovårdat språk och att det är hög ljudnivå och oroligt på skolbussarna.

I årskurs tre och årskurs fem genomför kommunen en allmän trivselenkät vars resultat följs upp med berörda elever och personal på skolan. Utifrån enkäter, kartor och samtal gör vi en nulägesanalys som ligger som grund för vår handlingsplan.

3. Utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen.

Utvärdering och revidering sker tillsammans med eleverna under hösten. Den följs upp med diskussioner i personalgruppen, elevrådet och skolrådet.

4. Förankring/kommunikation

Likabehandlingsplanens innehåll skall vara väl känt bland eleverna.

All personal ska vara väl förtrogen med likabehandlingsplanen och delta i utvärderingen och uppdateringarna av denna.

5. Ansvarsfördelning

Rektors ansvar.

- Att tillsammans med personal, elever och föräldrar att upprätta en likabehandlingsplan utifrån skollagens rekommendation.
- Att planen ska utvärderas och revideras där alla berörda ska kunna vara med och påverka.

- Att planen genomsyrar verksamheten genom ett målinriktat arbete som motverkar all kränkande behandling mot barn och elever.
- Att vid kännedom om en kränkande behandling, ska rektorn upprätta en plan med klara och tydliga åtgärder så att kränkning upphör omedelbart. Nämnden ska informeras.
- Att utreda en plan för kompetensutveckling i förebyggande åtgärder mot kränkande behandling.
- Att den senast uppdaterade likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida.

Personalens ansvar:

- Att aldrig ”se mellan fingrarna” då elever utsätts för kränkningar.
- Att se till att eleverna får ett reellt inflytande på framtagandet och uppföljningen av likabehandlingsplanen
- Att verka för att alla elever får lika stort inflytande över utrymmet i undervisningen.
- Att hålla god uppsikt över platser där eleverna kan känna sig hotade.
- Att sätta eleven i centrum och vara goda förebilder.

Elevernas rättigheter:

- Att bli sedda och att känna sig trygga.
- Att få stöd av vuxna att reda ut konflikter eller när man känner sig kränkt.
- Att bli lyssnad till och få inflytande och att få ta ansvar.

Elevernas skyldigheter:

- Att följa skolans trivselregler och ta ansvar för sina studier.
- Påtala om man upplever diskriminering eller kränkande behandling som förekommer på skolan.

6. Främjande arbete

Individnivå

- Alla vuxna på skolan ska ha ett gemensamt förhållningssätt och gemensamma normer gentemot barnen. Personalen ska vara positiva förebilder
- Det är inte tillåtet att dela ut inbjudningskort på skoltid om inte hela gruppen är inbjuden
- Vi tillåter inte nedsättande kommentarer, svordomar, sänkningar, kränkningar eller mobbning

Klassnivå

- Vi arbetar med fadderverksamhet (de yngre barnen har en ”skolfadder”) t. ex fadderträffar, åldersblandade grupper under temadagar, utedagar och elevens val
- Klasserna och personalen arbetar med värderingsövningar för att stärka elevernas självkänsla och skapa gemenskap på skolan
- Pedagogen ansvarar för gruppindelning vid arbeten
- Vi informerar eleverna om vilka ”kontaktvägar” som finns tillgängliga för dem. De kan t.ex. kontakta lärare, förälder, skolsköterska, kurator eller annan skolpersonal om de upplever att de blir utsatta för trakasserier eller annan kränkande behandling

Skolnivå

- Elevrådet diskuterar och kommer med förslag på hur skolklimatet kan förbättras
- Återkommande diskussioner i arbetslaget angående elevhälsa
- Vi har vuxna rastvakter ute varje rast

- Vi tar itu med aktuella händelser direkt, konflikter blir utredda så snart som möjligt
- Föräldrarna kallas till utvecklingssamtal minst en gång varje termin, oftare vid behov

Exempel på främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna

Mål:

Främja likabehandling av flickor och pojkar

Förebygga och förhindra könsdiskriminering

Etnisk tillhörighet

Förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. etnisk tillhörighet.

Funktionshinder

Förebygga och förhindra diskriminering p.g.a. funktionshinder.

Religion eller annan trosuppfattning

Förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. religion och annan trosuppfattning

Sexuell läggning

Förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. sexuell läggning.

Könsöverskridande identitet

Att förebygga och förhindra att någon vid vår skola diskrimineras eller kränks

Metod:

- Vi uppmärksammar talutrymmet i klassrummet. Läraren fördelar ordet medvetet. Vi bemöter alltid nedsättande kommentarer som handlar om kön.

- Uppmärksamma lokala och globala aktuella händelser. Vi jobbar med värderingsövningar, roll, forumspel och barnkonventionen.

- Kartlägga inre och yttre skolmiljö och gör individuell anpassning för de barn som behöver det.

- Genom kunskap öka elevernas förståelse för religionens betydelse för utövaren. Skolan tar hänsyn till alla elever hela tiden.

- Vi förmedlar samhällets gemensamma värdegrund om alla människors lika värde genom undervisning och diskussion kring detta. Vi accepterar inga nedsättande kommentarer angående sexuell läggning.

– Alla barn skall känna sig respekterade när de provar olika könsidentiteter, t ex i form av olika kläder, nagellack eller andra attribut. Vi förmedlar samhällets gemensamma värdegrund om alla människors lika värde.

7. Mål för läsåret

- Alla elever ska vara trygga överallt i Garda skola
- Alla elever ska känna sig respekterade för den de är
- Alla elever ska använda ett vårdat språk
- Det ska vara tryggare och lugnare miljö på skolbussarna under bussresorna till och från skolan.

8. Förebyggande arbete

Vi vill genom förebyggande arbete minska förekomsterna av trakasserier och kränkningar av olika slag på Garda skola. Det ska grunda sig på en utvärdering av föregående års arbete och en kartläggning av nuläget.

- Rastvakten håller extra uppmärksamhet kring vissa platser som uppgivits som otrygga.
- Barnen har rast på olika tider för att få mer utrymme på skolgården
- Vi arbetar för ett bättre språkbruk genom att diskutera alternativa lösningar istället för svordomar
- Fadderverksamhet där de yngre barnen känner sig trygga med någon äldre
- Elevens val genomförs med åldersblandade grupper så att alla känner alla på skolan
- I klasserna diskuterar vi bussregler och hur vi ska få en lugnare och tryggare miljö ombord på bussarna.
- Busschaufförerna diskuterar miljön ombord på respektive skolbuss.
- Vi har gemensamma trivselregler i skolan

9. Handlingsplan när elever kränks

Åtgärder när en elev blir kränkt eller utsatt för trakasserier:

- Vi har mobbningsteam som består av tre personer från personalen, Kristina, Viktoria och Chrissa.
- De samtalar med den utsatta eleven och dokumenterar det som skett.
- De har enskilt samtal med den/de som har utsatt en annan elev och dokumenterar.
- Vårdnadshavare informeras snarast och det dokumenteras vem som har tagit kontakt med dem.
- Uppföljningssamtal sker med den utsatte eleven dagen efter och det fortsätter kontinuerligt tills önskat resultat har uppnåtts. Dokumentation sker även vid dessa tillfällen.
- Dokumentation ska lämnas till rektor och skolan behåller en kopia.
- Rektor och elevvårdsteamet tar över ärendet om ingen förbättring sker.
- Huvudmannen ska skyndsamt göra en utredning och vidta åtgärder för att kränkningen inte ska upprepas.
- Samma gäller händelser i nära samband med verksamheten, som till exempel en resa i en skolbuss. Däremot kan man inte begära att verksamhetens personal ska ingripa mot kränkningar i andra sammanhang, om dessa inte har nära samband med vad som förekommit i verksamheten.

10. Skyldighet att rapportera

Alla vuxna i förskolan och skolan som får kännedom om kränkningar i samband med verksamheten är skyldiga att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. Denne ska i sin tur göra en anmälan till huvudmannen som driver verksamheten.

11. Anmäla kränkningar

Elever, barn eller föräldrar ska först prata med läraren och rektorn på sin skola eller personalen och förskolechefen på förskolan. Om skolan eller förskolan inte tar kränkningen på allvar, utreder och vidtar åtgärder kan en elev eller en förälder göra en anmälan till Barn- och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen (DO).

12. Skolverkets definition av vad kränkande behandling är:

Diskriminering:

När en elev blir sämre behandlad av skolan än en annan elev utifrån någon av de fem diskrimineringsgrunderna: kön, funktionshinder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. Diskriminering i skolan kan ske genom de vuxnas beteende, regler, undervisning eller läroböcker.

Direkt diskriminering:

När en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon diskrimineringsgrund.

Indirekt diskriminering:

När det finns regler på en skola som verkar rättvisa men som missgynnar en elev på grund av någon diskrimineringsgrund. Exempelvis om skolan serverar alla elever samma mat, diskriminerar skolan indirekt de elever som av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier:

En behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon diskrimineringsgrund. Trakasserier kan ske både elever emellan och när en vuxen i skolan utsätter en elev.

Annan kränkande behandling:

En kränkning av en elevs värdighet som inte har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningarna kan vara fysiska - slag eller knuffar, verbala - hot, svordomar eller öknamn, psykosociala - utfrysning, blickar, alla går när man kommer, eller kränkningar i texter och bilder - sms, fotografier och på olika sociala forum på nätet.

Mobbning:

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Mobbning inkluderas i begreppet "Annan kränkande behandling".

Etnisk tillhörighet:

Någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Funktionshinder:

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionshinder räknas både sådana som märks, som att man använder rullstol och sådana som inte märks lika lätt: allergi, ADHD och dyslexi.

Könsdiskriminering:

Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur.

Religion och annan trosuppfattning:

Annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

Sexuell läggning:

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet.

Emma Jansson

Biträdande rektor Garda skola

Bilaga 1

Hit kan du vända dig

Elever och föräldrar kan vända sig till lärare, rektor eller skolhälsovård med sina frågor och tankar:

Garda skola:	0498- 49 12 60
Garda förskoleklass/fritids	0498- 49 11 27
Biträdande rektor Emma Jansson	0498- 20 49 52 / 073 765 85 81

Garda EHT-team	
Skolsköterska Sanna Norman	0704477856
Skolkurator Ann-Kristin Citak	073-765 82 54
Skolpsykolog Veronica Duse	073-765 82 70
Spec.ped. Viktoria Genstrand	070-447 70 94
Spec.ped. Ingela Jonsson/Olofsson	070- 447 68 71

Hit kan man också vända sig:

Barn- och elevombudet, ”BEO” www.skolinspektionen.se/BEO/	08-586 080 00
BRIS, Barnens hjälp telefon www.bris.se	0200-230-230
Diskrimineringsombudsmannen ”DO”	020-36 36 66
HBT –jouren	08-31 00 18
Rädda barnen www.rb.se	08-698 90 00
Rädda barnens föräldratelefon	
Anonyma föräldrar	020-786 786
Skolverket www.skolverket.se	08-527 332 00
Stiftelsen FRIENDS www.friends.se	08-545 51 990

Bilaga 2

Dokumentation utifrån Likabehandlingsplan

Rektorsområde/ skola

Ansvarig för dokumentation

Vad har inträffat?

Vilka är inblandade?

Genomförda eller planerade åtgärder:

Ansvarig personal